

Epilog

Kildernes By – Roskilde. En enestående kulturarv

Ved Roskilde Rotary Klub og Nationalpark Skjoldungernes Land

I sensommeren 2019 var en familie i tre generationer på vandring mellem kilderne i Roskilde. I rygsækken var mad og drikke og store forventninger. Undervejs blev det dog klart, at kildernes synlighed i byen ikke længere afspejler den unikke kulturarv og den enestående historie, som kilderne udgør, og som er beskrevet i denne bog. Konklusionen på vandringen blev derfor, at byens kilder fortjener en revitalisering.

På kildevandringen i 2019 blev kimen derfor lagt til projektet **Kildernes By – Roskilde**. Et projekt, som vil arbejde for, at kilderne igen bliver centrum for gode oplevelser og fællesskab, og at kilderne igen fremstår tydeligt som den enestående kulturarv, de er for Roskilde.

I Roskilde Rotary Klub blev ideen om en revitalisering af byens kilder modtaget med stort engagement, og man etablerede en projektgruppe. Efterfølgende gik Nationalpark Skjoldungernes Land med i projektet og projekt **Kildernes By – Roskilde** blev formet. Samarbejdspartnere som Roskilde Kommune, ROMU og FORS har udtrykt stor begejstring for projektet, og ligeledes er projektet blevet mødt positivt af blandt andre konservatorer, landskabsarkitekter, kunstformidlere, lodsejere og medlemmer af byrådet.

I en støtteskrivelse til projektet **Kildernes By – Roskilde** skriver Roskildes borgmester, Tomas Breddam:

”Med dette projekt vil kilderne få en lige så fremtrædende placering i bevidstheden hos lokalbefolkningen og udefra kommende fra ind- og udland som Domkirken, Vikingeskibsmuseet og Roskilde Festival”

Visionen med projektet er således at gøre kilderne og dermed historien tilgængelig for alle samt at sætte fokus på vand som en bæredygtig resurse. Kilderne skal igen være centrum for oplevelser og fællesskaber på tværs af generationer og en attraktion for turister.

Projektet har i alt fem indsatsområder, og ét af disse er at dokumentere kildernes historie. Til dette formål har projektgruppen arbejdet tæt sammen med forfatterne til denne bog,

*Lovise kilden i Folkeparken.
Foto: Henrik Denman.*

der som lokale historikere fra dag ét også er gået til opgaven med bred viden og engagement. Bogen er den første bog, der indeholder en alsidig beskrivelse af alle aspekter af kilderne i Roskilde, og bogen skal være med til at danne baggrund for en ny og omfattende formidlingsindsats omkring kilderne.

Et andet af projektets indsatsområder er bevaring og restaurering af kildemonumenter. Denne reovering skal dokumenteres og udføres med professionel omhu og behørig hensyntagen til monumentets tilblivelse og nutidige placering.

Det tredje indsatsområde er at skabe et unikt og attraktivt byrum omkring tre af kilderne med kildemonumentet i centrum. Til disse byrum skal der være let adgang for alle og mulighed for ophold, som indbyder til såvel fællesskab som fordybelse. Disse byrum, der skal skabes i sammenhæng med kilderne, skal formes af landskabsarkitekter og kunstnere under behørig hensyntagen til biodiversitet. Endvidere skal byrummene kunne anvendes som åbne klasseværelser for skoleklasser.

Sankt Hans Kilde.
Foto: Nynne Sørgaard.

Et fjerde indsatsområde er adgang til rent drikkevand. Her skal kunstnere inviteres til at skabe unikke vandposter, der skal stå som symbol for vands store betydning gennem alle tider: I fortiden, nutiden og fremtiden – og som vores væsentligste bæredygtige resurse. Vandposterne skal samtidig sikre let adgang til rent drikkevand for alle, som opholder sig ved kilderne såvel som forbipasserende.

Skitsen viser, hvordan byrummet omkring Sankt Hans Kilde kunne se ud. Skitse af landskabsarkitekt Anne Stausholm.

Ved hver kilde skal der etableres en vandpost.

Foto: Roskilde Kommune.

En omfattende formidlingsindsats for projektet bliver femte indsatsområde. Vandets betydning for Roskildes grundlæggelse og udvikling skal gøres levende på flere interesseniveauer og på både digitale og fysiske platforme. Formidlingsindsatsen skal forankres i Nationalpark Skjoldungernes Lands sekretariat, og den skal målrettes skoler, familier, lokale og turister. Blandt indsatserne er markeringen af en kilderute, som vil føre den besøgende rundt mellem kilderne på en tur på enten 1km målrettet børn eller 4,5km, hvor alle synlige kilder besøges. Tilbagevendende arrangementer med involvering af lokale frivillige og foreninger skal øge den lokale forankring og bevidsthed om kilderne og deres historie, fx ved en "Vandets Dag", et årligt kildemarked og guidede kildevandring. For skoler skal der udarbejdes undervisningsforløb og opgavehæfter, der kan danne grundlag for udeskole-forløb ude ved kilderne og hjemme i klasselokalet.

Formålet med projektet **Kildernes By – Roskilde** er således at udbrede historien om Roskildes grundlæggelse og udvikling i et kildeperspektiv og i væsentlig grad at positionere kilderne som en for Roskilde enestående kulturarv samt at forøge brugen af byen med længere opholdstid både for lokale og turister. Kilderne skal også anvendes som mødested for alle generationer og som udgangspunkt for bevægelse og motion. I alle henseender skal vand som livets væsentligste, bæredygtige resurse fremhæves.

Denne bog er finansieret af midler fra Rotary, Roskilde Kommunes UVEG-pulje (Udvalget for Vækst, Erhverv og Globalisering) og Jørgen Harboe.

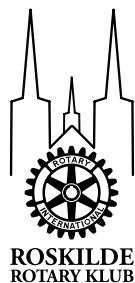
I en støtteskrivelse til projektet **Kildernes By – Roskilde** skriver direktøren for ROMU, Morten Thomsen Højsgaard:

"Kilderne i Roskilde har en central betydning for byen og egnens historie og selvforståelse. Der er behov for at styrke og bevare den fysiske fremtoning og formidling af kildernes historie og funktion".

Projektet omfatter blandt andet en formidlingsindsats særligt målrettet skolebørn.

Foto: Nynne Sørgaard.

Kildernes By – Roskilde

NATIONALPARK
SKJOLDUNGERNES LAND